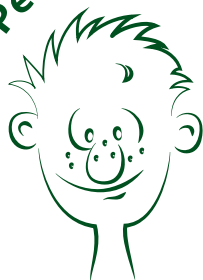

PŘIPOJTE SE, MILÉ DĚTI, NA CESTU ZA POZNÁNÍM PO STOPÁCH ČESKÉHO REFORMÁTORA JANA HUSA A DOBY, VE KTERÉ ŽIL. VAŠIMI PRŮVODCI BUDOU ŽÁCI ČTVRTÉ TŘÍDY ZŠ PĚTA, JEHO SESTŘENICE ANIČKA A JEJICH MOUDRÝ DĚDA VÁCLAV.

Pěta

Anička

děda Václav

ČESKÉ ZEMĚ UPROSTŘED EVROPY VE 14. STOLETÍ

P: Za Husových časů byly prý Čechy bohaté a Praha se stala jedním z největších evropských měst.

A: Fakt jo? Já zase slyšela, že nejbohatší v té době byla církev. V Praze to byl prý samý kostel, klášter nebo kaple.

P: Jak to tedy u nás v Česku bylo a jak vlastně byla v té době naše země velká?

A: Zeptáme se dědečka Václava.

V: Díky českému králi a současně římskému císaři Karlu IV. došlo k nebývalému rozkvětu Prahy a českého státu. Již jeho otec Jan Lucemburský pojmenoval své državy „Země koruny české“.

1. MAPA ČESKÝCH ZEMÍ

ŠMAHEL, F. a BOBKOVÁ, L., eds. *Lucemburkové: česká koruna uprostřed Evropy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012, s. 123. ISBN 978-80-7422-093-7.

? V: Na mapě jsou oranžovou barvou vyznačeny české země, tj. český stát v době Karla IV. Dokážeš správně na mapě ukázat a napsat všech pět jeho částí, tzv. zemí?

Č _____, M _____, S _____, Horní a Dolní L _____, B _____.

? V: Jak se od té doby naše země změnila? Které ze zmíněných částí si uchovala?

V: České země se za vlády Karla IV. a jeho syna Václava IV. těšily z privilegovaného postavení v rámci tzv. Svaté říše římské (což byl státní útvar převážně na území dnešního Německa) a Praha se stala jejím hlavním městem.

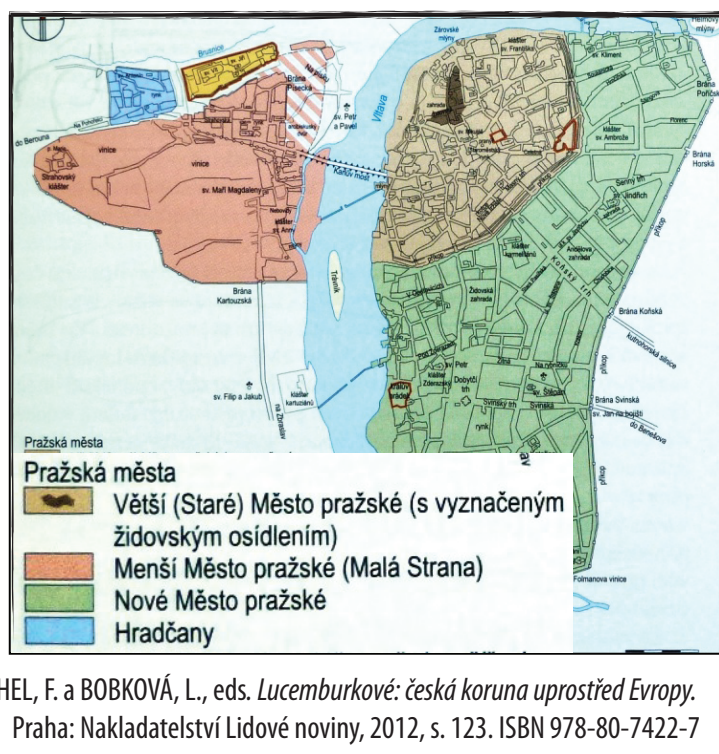

FRANCOUZSKÝ KRÁLOVSKÝ DVOŘAN, DIPLOMAT A BÁSNÍK EUSTACH DESCHAMPS [ČTI ŮSTAŠ DEŠAM] ZE SVÝCH CEST V PRAZE A ČECHÁCH (1397)

V Praze jsou tři města / A četné velké a velebné kostely / A lidé zbožní, proto si jich vážím.

Zdroj: NEJEDLÝ, M. V Praze jsou tři města. In: DOLEŽALOVÁ, E., NOVOTNÝ, R. a SOUKUP, P. *Evropa a Čechy na konci středověku: sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi*. Praha: Centrum mediévistických studií, Filosofie, 2004, s. 49. ISBN 80-7007-194-X.

2. MAPA PRAHY NA KONCI 14. STOLETÍ

Zdroj: ŠMAHEL, F. a BOBKOVÁ, L., eds. *Lucemburkové: česká koruna uprostřed Evropy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012, s. 123. ISBN 978-80-7422-7

? **V:** S pomocí dokumentu a přiložené mapy správně napiš, o jaká tři, resp. čtyři pražská města se jedná.

FRANCOUZSKÝ KRÁLOVSKÝ DVOŘAN, DIPLOMAT A BÁSNÍK EUSTACH DESCHAMPS ZE SVÝCH CEST V PRAZE A ČECHÁCH (1397)

V té zemi se necítím dobře / Vše je zde proti mé přirozenosti / Stále jen třesutá zima a mráz / Strava úplně jiná, než na jakou jste zvyklí.

Zdroj: NEJEDLÝ, M. V Praze jsou tři města. In: DOLEŽALOVÁ, E., NOVOTNÝ, R. a SOUKUP, P. *Evropa a Čechy na konci středověku: sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi*. Praha: Centrum mediévistických studií, Filosofia, 2004, s. 47. ISBN 80-7007-194-X.

P: To je zvláštní, nejdřív ten francouzský vyslanec Prahu a její obyvatele vychvaluje a vzápětí si hned stěžuje.

A: No, nediv se, Péto. Představ si sebe sama v jeho roli středověkého diplomata někde v cizině v Čechách. Napadá tě, jak se asi dorozumíval? Uměl vůbec česky a znal české zvyky a způsoby?

V: Jak vás tak poslouchám, myslím, že byste si měli přečíst, co v takových případech navrhoval právě Karel IV. Ve svém říšském zákoníku, „Zlaté bule Karlově“, se císař věnuje podrobně jazykovému vzdělávání svých předních mužů.

ZLATÁ BULA KARLA IV. (1356)

Je vhodné (...) a prospěšné, aby se [přední knížata] této říše [Svaté říše římské], vzdělávala v odlišnostech různých nářečí a jazyků, aby tak více lidí chápali a zároveň byli chápáni, (...) z tohoto důvodu stanovujeme, aby se (...) začali vzdělávat [kromě němčiny] v gramatice jazykem italským a slovanským [tj. také českým]. Úkol je (...) zcela nezbytný, protože tyto jazyky je zvykem velmi často [v Říši] používat.

Zdroj: VESELÝ, Z. *Dějiny českého státu v dokumentech*. Praha: Professional Publishing, 2012, s. 125. ISBN 978-80-7431-064-5.

P: Wow, takže německá knížata se musela učit česky, jo?

? V: Už je to tak. A teď mi hezky odpovězte: jaký jazyk ještě kromě němčiny a češtiny měla německá knížata a český král znát?

? V: Proč, z jakého důvodu, se knížata měla učit cizím jazykům? Cituj z dokumentu.

JAN HUS: KAZATEL A PROFESOR NA PRAŽSKÉ UNIVERZITĚ

V: Jak jsme si ukázali, Praha i české země byly v době narození Jana Husa celkově v rozkvětu. Stejně tak církev nabyla velkého bohatství, především díky darům zámožných a zbožných lidí. Věřící lidé však těžko nesli, když někteří pokrytečtí kněží „kázali vodu a pili víno“. Těmto kněžím se stal Jan Hus, brzy po svém vystoupení v Betlémské kapli, trnem v oku.

A: Dědo, co to znamená „kázat vodu a pít víno“?

? P: To je přeci jasné, vysvětlil bych to jako:

říkat něco [] a sám dělat něco [].

V: A Jan Hus chtěl právě církev, která by nežila v přepychu a pokrytectví, ale střídmě, podle vzoru prvních křesťanů.

P: A jak to chtěl Hus udělat, dědo?

V: Především tím, že bude pravdivě a poctivě žít podle bible a desatera, a tím dávat dobrý příklad. Zároveň se nebál veřejně kritizovat z kazatelny mravní a jiné poklesky všech lidí včetně kněží. Když mu bylo asi 30 let, byl jmenován správcem Betlémské kaple v Praze. Odtud pravidelně kázal velkému počtu lidí.

ZAKLÁDACÍ LISTINA BETLÉMSKÉ KAPLE, 1391

*V městě Pražském je sice mnoho míst zřízených k bohoslužbám (...), avšak není tu jediného místa zvláště určeného **přednostně ke kázání** božího slova (...). Žádám, aby (...) kněz (...) byl ustanoven správcem kaple (...) a **každého dne** (...) [kázal] slovo boží obecnému městskému lidu **v obecné češtině**.*

Zdroj: Výbor z české literatury doby husitské. Sv. 2. Praha: ČSAV, 1964, s. 383–385.

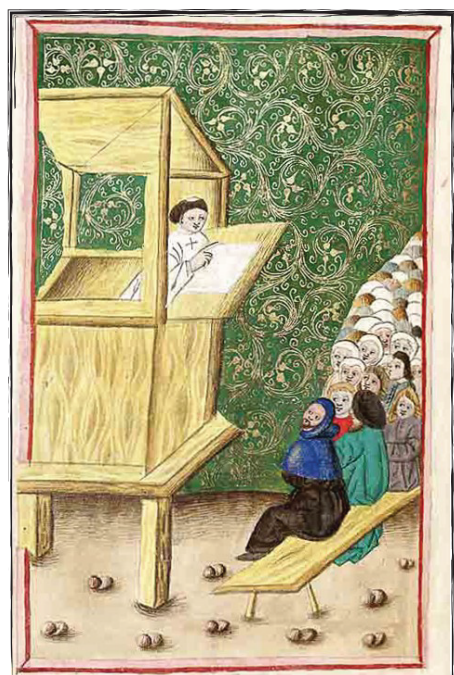
A: Takže v Betlémské kapli se mohlo jenom kázat? A co křesťanské bohoslužby, náboženský kult, ty byly jinde?

V: V podstatě ano. Betlém sloužil především ke kázání. Však se dovnitř vešlo na 3000 lidí.

P: Jak často a v jakém jazyce Hus v kapli kázal? V Praze bylo tehdy hodně Němců, ne?

V: Na to zvládnete odpovědět sami, stačí jen pečlivě projít dokument výše.

3. BETLÉMSKÁ KAPLE

ŠMAHEL, F. a BOBKOVÁ, L., eds. *Lucemburkové: česká koruna uprostřed Evropy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012, s. 489. ISBN 978-80-7422-093-7.

4. KAPLE SV. VÁCLAVA VE SVATOVÍTSKÉ KATEDRÁLE V PRAZE

ŠMAHEL, F. *Jan Hus, život a dílo*. Praha: Argo, 2013, s. 96. ISBN 978-80-257-0975-0.

? **V:** A teď zkuste přiřadit jednotlivé kaple k jejich funkcím, tj. k čemu sloužily.

Náboženský kult (bohoslužba, mše), korunovační ceremonie: _____.

Kázání, shromaždiště lidí: _____.

? **P:** A proč byla Betlémská kaple zařízena tak chudě?

Vše je ze _____, kazatelna i lavice. A podlaha je _____.

Zatímco na druhém obrázku je samé zlato, výzdoba a malby na zdi.

V: To právě odpovídá tomu, jakou důležitost tehdy lidé přikládali náboženskému kultu a jakou „jen“ kázání.

A: Jasně! Lidé mysleli, že bohoslužba je něco víc než kázání.

P: Ale na Husa chodilo stejně víc lidí, to musely být davy. Jen se podívej na obrázek.

V: Hus byl, jak jsme si řekli, úspěšný kazatel a kněz. Byl také profesorem na vícenárodnostní pražské univerzitě. Zde se spolu s dalšími kolegy zasadil o prosazení tzv. českého univerzitního národa (českých profesorů a studentů) na úkor tří cizích národů (především německých profesorů a studentů).

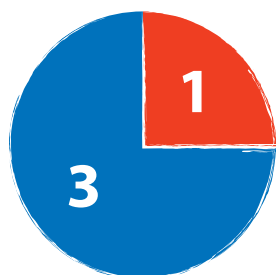

DEKRET KUTNOHORSKÝ, 1409

Přikazujeme vám [král Václav IV. celé univerzitě pražské], abyste ihned připustili **národ český** vším způsobem **ke třem hlasům** při veškerých poradách, soudech, zkouškách, volbách (...) a řízeních [pražské] university.

Zdroj: VESELÝ, Z. *Dějiny českého státu v dokumentech*. Praha: Professional Publishing, 2012, s. 127–128. ISBN 978-80-7431-064-5.

POČET HLASŮ UNIVERZITNÍCH NÁRODŮ NA PRAŽSKÉ UNIVERZITĚ PO ROCE 1409

TZV. NĚMECKÝ NÁROD

ČESKÝ NÁROD

Zdrojová data: tamtéž.

? **V:** Kdo měl tedy podle Dekretu na pražské univerzitě při hlasování většinu?

P: To je jasné!

Proti (doplň číslovku) německému hlasu stály (doplň číslovku) hlasy české.

Češi tedy měli trojnásobnou převahu v rozhodování nad Němci.

A: A nebylo to nespravedlivé?

V: Možná ano. Rozhodovací pravomoce českých profesorů rozhodně neodpovídaly jejich počtu na univerzitě. Bylo jich totiž jen asi jedna třetina z celkového počtu všech profesorů.

P: To znamená, že Hus neměl rád Němce?

V: Takhle to říci nelze. Jen využil situace, aby posílil český národ na univerzitě. Podívejte se, co napsal Jan Hus o Němcích v době, kdy na něho útočili jeho čeští kolegové kněží.

JAN HUS: VÝKLAD VIERY, 1412

Více miluji dobrého Němce než špatného Čecha, i kdyby to byl můj rodný bratr. Kněží dobří Engliši jsou mi milejší než nestateční kněží čeští a Němec dobrý milejší než bratr zlý.

Zdroj: DAŇHELKA, J., ed. *Mistr Jan Hus, Výklady*. Praha: NČSAV, 1975, s. 210.

A: Aha, Hus oceňuje tedy více mravy a vlastnosti než to, že je někdo národnosti, i kdyby to byl jeho . Mravní tak nadřazuje nad princip .¹

HUSŮV PROCES NA KONCILU V KOSTNICI: PRÁVO PROTI SVĚDOMÍ

V: Už jste někdy pocítili na vlastní kůži nespravedlnost?

A: Hmm, vlastně ano. Moji starší sourozenci měli vždy nové hračky, šaty, boty... Oni z nich vyrostli a já jsem to pak později všechno zdědila a musela nosit. Mamka říkala, že to přece nevyhodí. To je nespravedlnost být nejmladší ze sourozenců.

V: A podívala ses na to někdy z druhé strany? Z té mamčiny nebo starších sourozenců? Ti zase říkají: „Ta se má, tolik věcí podědí a ještě má pár nových“ anebo „my nejstarší sourozenci tvrdě prorážíme cestu a získáváme zkušenosti, zato ta nejmladší má vyšlapanou cestičku, jen se veze.“

P: Já mám taky něco, třeba když rozhodčí špatně odpíská roh nebo dokonce gól, i to se stává. To je pak nespravedlnost.

V: A co při zápase platí? To, co odpíská rozhodčí, nebo to, co si myslíš ty?

P: No, rozhodčí má vždycky pravdu, grrr!

V: Tak vidíte, mládeži. Podobně se cítil Jan Hus, když byl poháněn před církevní soud a pak před koncil. On hájil svoji pravdu podle svého svědomí, oni ho soudili podle práva. Co je tedy víc: právo nebo svědomí?

JAN HUS: LIST KRUMLOVSKÝM, 1411

Boha je třeba více poslouchat než lidi (...). Toto, jsem poznamenal, abyste se dovedli psům ďábelským na odpor postavit.

Zdroj: NOVOTNÝ, V. ed. *M. Jana Husi Korespondence a dokumenty*. Praha: Nákladem KNH, 1920, s. 89.

V: Když byl Hus v nouzi nejvyšší, odvolal se proti pozemské spravedlnosti k té nadpřirozené – k Bohu.

P: Cože? Copak lze obejít soudní řízení?

? V: V právním státě ne a jinak tomu není ani v církvi. Husa totiž soudil církevní soud. Ve středověku byla u nás i ve větší části Evropy většina lidí věřícími křesťany. To znamená, že věřili v Boha. Jinak to prostě nešlo. Od věřících se očekávalo, že budou uznávat církevní zákony. Právě to Hus zpochybnil, neboť podle církevního práva se není možné odvolat k Bohu. Svým odvoláním ale také projevil víru, že Boží spravedlnost stojí nad pozemskou lidskou spravedlností. Dokážeš k tomu najít citaci v dokumentu?

¹ Nápopěda: sourozenec – národnostní – dobré – české – princip.

A: To potom znamená, že nemusíme lidi poslouchat, když sice mluví podle zákonů, ale není to správné podle našeho svědomí?

P: To je ale revoluce, vzepřít se těm, co lžou a jsou pokrytečtí!

V: Pomalu, pomalu. Hus nechtěl měnit zaběhnutý řád světa. Na své odpůrce působil jako provokatér, to je pravda. Ale chtěl, stejně jako církev sama, odstranit mravní zkaženost církevních představitelů a všech lidí.

A: Co znamená „psům dábelským“ v jeho listě?

V: To se pokuste vyložit z obrázku, který následuje.

5. APOKALYPTICKÁ SAŇ V JENSKÉM KODEXU, 14./15. STOL.

Zdroj: Rkp. IV.B.24, Knihovna Národního muzea v Praze, Praha. Folio 69 r.

P: Ty jo! Pěkná příšerka.

A: Myslím, že ve svých pařátech třímá

P: Ano, jsou tam

A: S těmi se Hus střetnul na kostnickém koncilu?

V: Ano. Nezapomínejte však, že Hus byl univerzitní mistr. Tomu nepříslušelo zápasit mečem, nýbrž slovem v disputaci, to znamená při učeném dohadování.

P: A disputoval?

V: Ne, nemohl. Církevní koncil v Kostnici ho totiž místo Husem očekávané disputace vyslyšel jako obžalovaného z kacířství. A takoví nejen že nemohli vést „učené dohadování“, ale dokonce ani neměli právo na obhájce.

A: To je ale nespravedlivé!

V: Taková byla doba. Co bylo tehdy považováno za správné a prospěšné, zdá se nám dnes zvláštní a někdy i nepříjemné.

P: A jak to dopadlo v kostnici?

V: V jihu německé Kostnici (s velkým K), neboli v Konstanz, Husa vyslyšel církevní koncil, tedy nejvyšší církevní orgán té doby. A Hus hájil neústupně pravdu podle svého svědomí. Jako obhájce poznání pravdy však nebyl sám.

A: Kdo to ještě byl?

V: Jeroným Pražský, Husův univerzitní kolega a přítel.

JERONÝM PRAŽSKÝ: CHVÁLA SVOBODNÝCH UMĚNÍ, 1409

*Pravda je pevná (...) nikdy neustoupila a ani neustoupí lži, **neboť pravda nade vším vítězí**² (...). Máte být ctiteli pravdy, a proto nesklánějte svou šíji před prohnanými lidmi. Pamatujte, že stejně neřestné jako lhát je nevzepřít se statečně lhářům, kteří se snaží pravdu potlačit.*

Zdroj: Výbor z české literatury doby husitské. Sv. 1. Praha: ČSAV, 1963, s. 214–215.

P: Tak to je síla! Jeroným říká, že má být člověk nejen pravdomluvný, ale má se i statečně

lhářům, kteří se snaží potlačit.

V: Ano, nečinně přihlížet bezpráví je zbabělost.

JAN HUS: VÝKLAD VIERY, 1412

*Protož, věrný křesťane, hledaj pravdy, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti: nebť³ **pravda tě vysvobodí** od hřícha, od ďábla, od smrti duše⁴ a konečně od smrti věčné, jenž jest odlúčení věčné od milosti Božie.*

Zdroj: DAŇHELKA, J., ed. *Mistr Jan Hus, Výklady*. Praha: NČSAV, 1975, s. 50, 69.

² Jedná se o využití apokryfní knihy III Ezdráš 3,12. ³ Nejedná se o překlep, ale o slovo „neboť“ psané starou češtinou.

⁴ A zde podobný případ jako slovo „nebť“, zde se však jedná o slovo „duše“.

V: Jan Hus byl schopen za své osobní přesvědčení, tj. poznanou pravdu, položit i vlastní

A: A položil ho?

V: To lze vidět na následujícím obrázku. A nebyl sám. O rok později (1416) ho následoval právě jeho přítel Jeroným Pražský.

6. JAN HUS NA HRANICI

Zdroj: Martinická bible (cca 1430). In: ŠMAHEL, F. a BOBKOVÁ, L., eds. *Lucemburkové: česká koruna uprostřed Evropy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012, s. 548.

A: Podívej, Péťo, Hus byl spoután a přivázan na hranici. V plamenech našel svou

? P: Všimla sis, Aničko, co to má Hus na hlavě za čepici?

Jsou na ní namalování

? V: Ano, děti. To bylo ve středověku označení pro tzv. kacíře, člověka, který byl tehdy podle církve nebezpečný pro celou společnost. Šířil totiž názory, které byly tehdy pro společnost nepřijatelné. Dokázaly byste říci, co dnes považujeme za nepřijatelné názory či ideologie?⁵

IV. HUSITÉ ANEB JSME TI LEPŠÍ KATOLÍCI

A: Jak asi reagovali lidé v Čechách na Husovu hroznou smrt na hranici?

P: No, myslím, že si to rozhodně nenechali jen tak líbit. Vždyť Hus byl pro mnohé vzorem a hrdinou, jenž se vzepřel většině, aby bránil pravdu. A koncil v Kostnici ho klidně poslal na hranici.

V: Skutečně. V Čechách a na Moravě čtyři roky po Husově tragické smrti propukla revoluce, které jsme dali název „husitská“.

7. STÍŽNÝ LIST ČESKÉ A MORAVSKÉ ŠLECHTY DO KOSTNICE PROTI HUSOVU UPÁLENÍ, 1415

Zdroj: *Husitské století*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014, s. 27.

⁵ Nápořveda: fašismus, nacismus, rasismus, aj.

P: Vidíš, Aničko, ty pečeti přivěšené na listině? K čemu asi sloužily?

A: Myslím, že je šlechticové používali místo . A co jich je!

? V: Dokážete odhadnout jejich počet? Je jich hodně, nebo málo?
Co to podle vás znamená?

.....

.....

8. HUSITÉ V ČESKY PSANÉM JENSKÉM KODEXU, 15./16. STOLETÍ

Zdroj: Rkp. IV.B.24, folio 76r,
Knihovna Národního muzea v Praze, Praha.

? P: To jsou určitě husitští válečníci a vede je slepý Jan z Trocnova!

A vidíš ten symbol, co mají na praporu?

A: Ano. Je to . Říkalo se jim totiž také kališníci.

V: Správně. Podle toho, že při bohoslužbě přijímali z kalicha všichni věřící. Tedy nejen kněží, jak tomu bylo u římské církve.

P: Za to bojovali?

V: Ano a ještě za **svobodu** kázání pro všechny, **spravedlivé** tresty pro všechny a za to, aby se církev vrátila ke **skromnému** způsobu života podle bible.

A: A proti komu husité vlastně bojovali?

P: No přece proti všem, ne?

V: To si musíme ujasnit. Především proti tzv. křížovým výpravám, které vyhlásil papež a organizoval římský král Zikmund. Péťa ale není zase tak daleko od pravdy. Skutečně celá západní Evropa, až na výjimky, pohlížela na husity a vlastně na celý český národ jako na kacíře a stála proti nim.

JANA Z ARKU: ČESKÝM HERETIKŮM, 1430

Pleníte kostely, ničíte a pálíte památné sochy, vraždíte křesťany, protože zachovávají pravou víru. Co je to za běsnění? (...) Jste slepí, (...). Myslíte si, že uniknete trestu? (...) Pravím upřímně, kdybych nebyla zaměstnána válkou s Angličany, (...) vytáhla bych proti vám. Pokud nebude vyhnutí, potru železem vaše šílené a odporné pověry a zničím buďto vaši herezi⁶, nebo váš život.

Zdroj: SICKEL, T. Lettre de Jeanne d'Arc aux Hussites. In: *Bibliothèque de l'école des chartes*.

Paříž: Société de l'École des chartes, 1861, sv. 22, s. 81–83.

Český překlad na webu: http://www.tedeum.cz/3_2008/johanka_husite_kriz_32008.htm [cit. 28. 8. 2015].

P: Francouzka Johanka z Arku píše husitům, tak to tady ještě nebylo! A jak je posměšně nazýván v dopise „českými “. To je ale troufalost.

A: Nediv se, vždyť víš, co říkal děda Václav.

P: No, jo, vždyť jsem to říkal „proti všem“.

A: Ale v jednom má Johanka pravdu, co myslíš? To válečné ničení a zabíjení není opravdu nic hezkého.

? V: Dokázal bys reagovat na Aniččinu úvahu citací z dokumentu? Cituj:

⁶ Hereze, kacířství nebo blud znamená jiný (odlišný) teologický názor, který je neslučitelný s obecnou vírou dané církve (např. římské nebo ortodoxní).

? Jak hodlá francouzská válečnice zatočit s husitskými myšlenkami?
Bud', anebo (cituj z dokumentu).

P: Jaké byly vlastně ty „husitské myšlenky“?

A: Vždyť už o tom byla řeč, byly to čtyři články: svoboda slova, spravedlivé tresty chudým i bohatým, ...

P: ... Přijímání z kalicha pro všechny a za čtvrté chudá církev.

A: Bingo!

V: Vidím, mládeži, že to chápete docela dobře. Husité měli vskutku ambiciózní plán. Chtěli přesvědčit všechny..., ale o tom už více následující dokument.

HUSITSKÝ MANIFEST VŠEMU KŘESŤANSTVU, 1431

Toužíme, aby všechen boží lid dospěl k jejich poznání [našich požadavků], aby si je oblíbil a věrně je zachovával (...), aby spolu s námi se celá (...) církev reformovala ve svých hlavách i údech podle učení svatého Písma (...).

Zdroj: VESELÝ, Z. Dějiny českého státu v dokumentech. Praha: Professional Publishing, 2012, s. 152, 154. ISBN 978-80-7431-064-5.

V: P: To je teda výzva! Když všichni, tak všichni.

A: Copak je to možné, aby celá Evropa přijala názory tak malého národa jakým byl národ český?

V: Budeš se, děvenko, divit, ale husité si svou neohrožeností na bitevním poli skutečně vydobyli slyšení na církevním koncilu v Basileji. Zde jednali jako rovný s rovným se špičkami římsko-katolické církve.

P: Takové pokračování Husova „učeného hádání“, že? A jak husité dopadli?

V: Jak už to tak při mezinárodních jednáních bývá, byl uzavřen kompromis.

A: Co to znamená?

V: Kompromis znamená, že každá z jednajících stran sleví ze svých požadavků, aby všichni mohli najít společné řešení. Tím se stala tzv. Kompaktáta, jež platila v českém království jako zemský zákon. V omezené podobě byly přijaty všechny čtyři husitské články. Navenek se česká „kališnická“ církev odlišovala od té „římské“ právě v přijímání z kalicha. Bylo to poprvé v dějinách, kdy římská církev přiznala taková privilegia nějaké jiné místní církvi, tj. společenství věřících.

V. KDE SE S HUSOVÝM ODKAZEM SETKÁVÁME A CO JSME SI Z NĚHO VZALI

P: Byli jsme na konci školního roku v červnu se třídou na prohlídce Pražského hradu. Všiml jsem si, že kromě známých českých vlajek tam visela i jedna zvláštní. Napadá tě, Aničko, co by mohla znázorňovat?

9. HUSITSKÝ PRAPOR NA HRADĚ

Zdroj: ČTK: Prezident vyvěsil na Hradě husitské prapory (pátek 5. června 2015, Praha).

Dostupné na webu: <http://www.novinky.cz/domaci/371536-prezident-vyvesil-na-hrade-husitske-prapory.html> [30. 8. 2015].

A: Myslím, že to mám! Na vlajce je v červeném poli. No a kalich, jako kališníci, neboli .

P: No ano, máš pravdu. Letos, tj. v roce 2015, uplynulo právě let od upálení Jana Husa. Zemřel totiž na hranici v Kostnici 6. července 1415.

A: Já jsem byla zase v německé Kostnici, na výletě. A Husem to tam docela žije: Husovo muzeum, kamenné pomníky, komentované prohlídky a přednášky pro dospělé.

P: To koukám, že v Německu znají nějakého Husa.

A: To si piš! V Kostnici najdeš Husovo muzeum. Podle tradice je to dům, ve kterém Hus hned po svém příjezdu na koncil. Češi muzeu věnovali památeční desku, podívej se na obrázek a doplň chybějící slovo v předcházející větě.

10. HUSOVO MUZEUM V NĚMECKÉ KOSTNICI (TZV. HUS-HAUS)

Zdroj: Osobní archiv autora [1. 8. 2015].

V: Jak vás tak poslouchám, mládeži, zdá se mi, že jste ještě na něco zapomněli.

P a A: A na co? Hus a husitská symbolika je na vlajkách, památnících, sochách...

V: To jistě ano. Ale co jeho myšlenky a citáty? Jak se odrážejí například v projevech českých prezidentů, politiků nebo jiných lidí? Na to jste nepomysleli?

A: Mno..., ale ty projevy nejsou tak vidět, nejsou tak na očích jako kamenné památníky.

V: To je úplná pravda. Proto si musíme takové myšlenky připomínat a opakovat, aby se nezapomněly.

VÁCLAV HAVEL, 1989

Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí.

Zdroj: HOLÝ, L. *The little Czech and the Great Czech Nation: national identity and the post-communist transformation of society.* Cambridge: Cambridge University Press, 1996, s. 40. ISBN 0-521-55469-1.

P: Něco podobného řekl už Hus a Jeroným, že?

A: Ano, Jeroným přikazoval pravdu ctít a lhářům se postavit na

P: ... a Hus pravdu bránil až do smrti. Dokonce za ni položil

V: Jak říkáte, milé děti. Tu větu o vítězství pravdy a lásky pronesl pan prezident Václav Havel v době „sametové revoluce“, kdy u nás skončila vláda komunistické strany. To byla výzva pro rodící se demokratickou společnost.

P a A: To teda jo!

11. VLAJKA PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY: PRAVDA VÍTĚZÍ

Zdroj: <http://www.hrad.cz/cs/ceska-republika/statni-symboly.shtml> [cit. 30. 8. 2015].

P: To je vlajka!

A: A pod státním znakem je heslo .

P a A: Ted' už víme, odkud ten citát pochází. ;-)

V: Výborně, mládeži. Jen doplním, že Hus i Jeroným jej převzali z biblické knihy, kde stojí: „pravda nade vším vítězí“.

